

Verslag van de veldlessen in het Geuldal bij Ingendael 2024

Inleiding

Om het geheugen even op te frissen:

Het was in de laatste week vóór de zomervakantie van 2021. Een regenfront boven onze regio zorgde ervoor dat de rivieren Geul en Gulp én hun zijriviertjes buiten de oevers traden. Dit gebeurde in een omvang die we nooit eerder hadden gezien. De snelheid waarmee het plaatsvond was verbazingwekkend. De schade die hierdoor werd aangericht was groot en sijpelde nog lang na. Herinneringen die in menig geheugen gegrift staan. Ook bij kinderen die in het stroomgebied van deze rivieren wonen.

Hoe heeft dit kunnen gebeuren?

Dat is een vraag die velen zich stellen.

Nu 3 jaar later, liggen er diverse rapporten klaar en krijgen we steeds meer inzicht.

De klimaatverandering zorgde voor extreme neerslag en ons landschap had de grootste moeite om dit op te vangen. De hellingen in het dalenlandschap bleken op veel plekken een snelweg voor afstromend water. Verharding, slechte sponswerking, weinig begroeiing, drainagesystemen. De aanhoudende regen zorgde letterlijk voor de druppel die overliep.....

We willen dit graag aan de kinderen uitleggen

Via de ARK veldlessen worden de scholen binnen het stroomgebied van Geul en Gulp in 2024 weer uitgenodigd om de leerlingen van groep 6 kennis te laten maken met het verhaal van de Geul aan de hand van een powerpoint presentatie in de klas en een veldles in Ingendael, een belangrijk waterbergingsgebied in de dalvlakte van de Geul tussen Valkenburg en Meerssen. De groepen 7 en 8 doen deze keer niet mee, want zij kunnen deelnemen aan het educatieproject van Natuurkracht, dat speciaal is opgezet naar aanleiding van de ernstige zomeroverstromingen in 2021.

Natuurontwikkeling, natuurbeleving en waterberging gaan samen!

Voorjaar 2024 is een voorjaar met veel nattigheid

Veldlesgebied Ingendael laat opnieuw zien hoe goed de sponswerking van de bodem hier is. Het gebied vangt het vele regenwater uit de omgeving op en geeft het weer door als de omstandigheden het toelaten. Zelfs in de maand juni treffen de kinderen nog grote plassen water aan. In hun beleving is dit een avontuurlijke plek om lekker doorheen te banjeren.

	School	Groep	Aantal leerlingen	Aantal leerkrachten	Aantal ouders/stagaires begeleiders
1	Lindegaard, Rothen	5/6	18	1	5
2	Triangel, Ulestraten	6	21	1	6
3	Franciscus, Bunde	5/6a	26	1	5
4		5/6b	25	1	5
5		5/6c	25	1	5
6	Robbedoes, Vaals	6	29	1	-
7	IVN-natuurgidsenopleiding		20		
	Totaal Powerpoint	6	144	6	
	Totaal buitenlessen	6	135	8	25

De veldlesbelevissen in Ingendael

18 juni

Juf Noortje met groep 5/6

Vanmorgen lukt het de zon maar af en toe om door het wolkendek heen te prikken. De temperatuur loopt tijdens de veldles op van 18 naar 21 graden. De luchtvochtigheid is hoog.... er is onweer op komst! Tijdens het laatste half uur voelen we wat spettertjes regen maar verder is het prima veldlesweer. Een aantal van de kinderen heeft vorig jaar in de stromende regen de les moeten afbreken. Ze hebben daar nog stoere herinneringen aan...we mochten onder het zeil!!!

Vandaag amuseert iedereen zich super.

De 11 kids van groep 5 verwonderen zich over van alles, heerlijk ongecompliceerd. Favoriet zijn de waterdiertjes en de stenen....dát zouden ze de hele dag wel willen doen, zegt een van de ouders. Gelukkig kan het weer, nu het waterpeil van de Geul eindelijk is gezakt. Er worden ook serieus vogels gespot en grote grazers en één groepje ziet zelfs `n ree in het open veld.

Leuke uitspraken van de kinderen:

....weten jullie wat dit is?....een timer!!!.....(het is de grote zandloper die gebruikt wordt bij de verdwijncapes)

dit is zóóóó leuk!...dit wil ik elke dag wel....met jóu erbij!!

24 juni
juf Lia met groep 6

Eindelijk écht zomerweer. De temperatuur loopt op van 18 naar 24 graden in 3 uur tijd.
Er worden mooie fossieltjes in mergel gevonden en `n heleboel vuursteen. Dit spreekt tot de verbeelding bij deze jongens !

Het groepje met opa en oma maakt een lange tocht langs de bosrand aan de overkant van de geul op zoek naar het oude bruggetje om over te steken. Het bruggetje wordt niet gevonden en de Koniks ook niet. Gelukkig wel nog `n paar Galloway's gespot. De kinderen hebben het warm! Daarna mogen ze tot hun opluchting ook nog lekker spelen bij het water om `n beetje af te koelen.

Leuke uitspraken van de kinderen:
juf Lia vraagt: wat weet je nu wél wat je nog niet wist vóór de veldles?dat Galloway's tegen bomen schuren!..... roept een leerling enthousiast.

24 juni

juf Linda met groep 5/6 A

Wolken en zon. Het wordt 26 graden. Bij de parkeerplaats van Burg.Quicx worden bomen gerooid. We rijden door naar de andere ingang, bij de Brakkeberg. Bij de brug over de Geul is een briesje wind en `n streepje schaduw. Een prima centrale plek voor de veldles van vanmiddag.

Juf Linda is erg enthousiast over de les. De ouders zijn net zo ondernemend als de kinderen. Bij de meander voor de brug wordt natuurlijk door alle groepen naar waterbeestjes gezocht....dan drijft er een groot schepnet af....er ontstaat lichte paniek....maar dankzij `n stoere actie van vader en zoon, die ondanks de vele brandnetels langs de smalle oever manoeuvreren en dankzij de juf die vanaf de brug keihard aanwijzingen staat te roepen, lukt `t om het net weer te pakken te krijgen..... Wat een commotie ! Stroomafwaarts fladdert `n twintigtal weidebeekjuffers rustig langs de oever heen en weer. Zij hebben wel iets anders aan hun hoofd.

25 juni

juf Suzanne met groep 5/6 B

Volle zon, 28 graden.

De centrale plek verhuist naar de overkant van de brug in de schaduw van de populieren. De groep is erg druk. De kinderen trappelen van ongeduld en nieuwsgierigheid, alsof ze voelen dat we ook vandaag maar `n uurtje de tijd hebbenen ze toch alles willen beleven...Het wordt een programma met verkorte instructies om hen zoveel mogelijk aan het werk te zetten....Dat is jammer want hun leeftijd vraagt om genoeg uitleg en instructies.....zeker nu was een uurtje te kort voor de kids om te landen.... en och, toch was het `n hele mooie les !

Leuke uitspraken van de kinderen :

jaaaaaa écht, ik zag een dood wild zwijn daar in het bos ! Ik wist het zeker dat ik het zag van onder de verdwijncapen.....

...oooooh fleurige creaties zijn véééééél leuker dan geurige....

Het jongetje dat met veel moeite en hulp van een zakdoek zijn natuurschilderij met brandnetelblad had gemaakt..... was flabbergasted toen even later `n meisje uit zijn klas zomaar met haar blote handen de zaadjes van de brandnetel plukt... wáááát!?!

4 juli

juf Lisette met groep 5/6 C

De laatste schooldag. Op de valreep is het nog gelukt om deze ochtend in te plannen ter vervanging van een eerder afgelaste veldles (vanwege onweersvoorspellingen) .

Om 8.15 valt er een fikse plensbui in Ingendael en als de groep `n half uurtje later arriveert, is het fris maar wel droog. Er volgt een veldlesuur met veel enthousiasme en verwondering....waterdiertjes, stenen, sporen, vogels , Galloway' s en Koniks. Onze 7 paarden lopen, sinds 3 dagen, samen met 6 paarden uit de Eijsder Beemden aan de overkant van de Geul waar ook de 11 Galloway's grazen. Fijn dat we met de groep wat meer afstand kunnen houden want er is onrust in de kudde.

Als we gaan opruimen, regent het weer `n paar spetters maar dat deert de kinderen niet. De mamma`s schuilen onder de boom.

Leuke uitspraken van de kinderen :

Twee vriendinnetjes zeggen dat ze hier écht niet van houdenniet van regen en niet van natuur en niet van beestjes....Toch viel de wateropdracht wel mee.....ze vonden een libellevleugel !

Óp naar de zomervakantie.....

....en dan is het najaar.

28 september bezoekt de cursistengroep van de Natuurgidsenopleiding in Maastricht het veldlesgebied. Het is een bijzondere groep.

Vooraf kregen ze de tip om digitaal rond te struinen bij de Dwaalfilm, de website van ARK Rewilding én de website van Natuurkracht.

Die zaterdagochtend struinen we samen door het gebied. De groep krijgt uitleg over de omvorming van landbouwgebied naar natuur- en waterbergingsgebied. We kijken naar verschillende biotopen en zoeken naar sporen van dieren. Er wordt aandachtig geluisterd, geleerd en gediscussieerd. Het is immers een groep volwassen mensen.

Maar als we bij de waterkant komen en de schepnetten en loepjes tevoorschijn halen dan gaan ze ongemerkt terug in de tijd en lijkt het wel weer even een gewone schoolklas.

6 november

De hekkensluiser van dit jaar is de groep van Juf Wendy. Jammer genoeg wordt deze veldles `n paar dagen van tevoren gecancelled omdat er niet voldoende ouders zijn om te rijden.

Dank aan iedereen die dit weer mogelijk heeft gemaakt!

Stichting
het Limburgs
Landschap